

POSTANOWIENIE

Dnia 23 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Barbara Skoczowska

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **A. K.**

skazanego za przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i innych
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 23 listopada 2022 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania zakończonego
prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 23 stycznia
2020 r., sygn. akt II AKa 235/19, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w
Olsztynie

z dnia 31 lipca 2019 r., sygn. akt II K 183/18,

p o s t a n o w i ł

1. wniosek oddalić,

**2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania
wznowieniowego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Białymstoku wyrokiem z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt II AKa 235/19, utrzymał w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 31 lipca 2019 r., sygn. akt II K 183/18, uznający A. K. za winnego popełnienia przestępstw z art. 286 § 1 k.k. i innych i skazujący go na karę łączną 10 lat pozbawienia wolności.

Od wyroku Sądu odwoławczego kasację wywiódł obrońca skazanego. Postanowieniem z dnia 15 grudnia 2020 r., I KK 100/20, Sąd Najwyższy, w trybie art. 535 § 3 k.p.k., oddalił kasację jako oczywiście bezzasadną.

W dniu 23 czerwca 2022 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy skazanego o wznowienie postępowania w oparciu o art. 540 § 1 pkt 2 lit. a) i b) k.p.k. oraz art. 540 § 3 k.p.k. Na podstawie art. 546 k.p.k. wnioskodawca wniósł „o sprawdzenie okoliczności faktycznych w trybie art. 97 k.p.k. poprzez dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z załączonych do wniosku dokumentów:

1. komentarza biegłego psychologa B. B. do opinii sądowo psychologicznej sporządzonej przez biegłą psycholog mgr E. K. w dniu 12 marca 2018 r.,
 2. komentarza biegłego psychologa B. B. do opinii psychologicznej z dnia 15.06.2018 r. sporządzonej przez psycholog E. K.,
 3. ewentualnie zlecenie przeprowadzenia innemu biegłemu oceny wyżej wskazanych opinii sporządzonych przez psycholog E. K.,
- celem wykazania zaistnienia nowych faktów i dowodów, a także wynikającej z nich zasadności wznowienia postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem, z uwagi na fakt, iż po wydaniu wyroku ujawniły się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że Sądy orzekające w niniejszej sprawie oparły się na błędnej opinii biegłej (nieobiektywnej i zawierającej błędne wnioski), a tym samym skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze oraz, że skazano go za przestępstwo zagrożone karą surowszą albo nie uwzględniono okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia kary albo też, że błędnie przyjęto okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary.”

Dodatkowo obrońca podniósł, iż skazany wyraził wątpliwości co do prawidłowości obsady Sądu Apelacyjnego w Białymstoku, albowiem w skład Sądu rozpoznającego jego sprawę wchodził Sędzia powołany przez Krajową Radę Sądowniczą na podstawie ustawy z 8 grudnia 2017 r. Jak podniósł: „Skazany nie chce się opowiadać po żadnej stronie istniejącego w przestrzeni publicznej sporu w zakresie ważności i skuteczności powołania określonych Sędziów, ale wskazuje na okoliczność, że w jego odczuciu istnieje wątpliwość co do bezstronności Sądu w tej

sprawie” (k.8-9 wniosku), nie podał jednak, do którego z członków składu orzekającego odnosi się ta wątpliwość.

W konkluzji skarżący wniósł o wznowienie postępowania karnego zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt II AKa 235/19 i uchylenie tego wyroku oraz utrzymanego w mocy wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 31 lipca 2019 r., sygn. akt II K 183/18 i przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Odpowiadając pisemnie na wniosek o wznowienie postępowania prokurator Prokuratury Krajowej wniósł o jego oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiony przez obrońcę skazanego wniosek o wznowienie postępowania nie zasługuje na uwzględnienie.

Jak zasadnie zauważył prokurator w pisemnej odpowiedzi, aby pozytywnie rozstrzygnąć wniosek o wznowienie postępowania oparty na przesłance ujawnienia się po wydaniu orzeczenia nowych faktów lub dowodów, które wskazywałyby na to, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowi przestępstwa lub nie podlega karze (art. 540 § 1 pkt 2 lit.a) lub nie uwzględniono okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia kary albo też błędnie przyjęto okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary (lit.b), niezbędne jest spełnienie kumulatywnie dwóch przesłanek - proponowany dowód ma mieć cechy dowodu nowego, tj. nieznanego wcześniej stronie i sądom orzekającym w sprawie, zaś jego treść z wysokim prawdopodobieństwem uprawniać ma do twierdzenia, że po wznowieniu postępowania zapadnie orzeczenie odmienne od poprzedniego (m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 25 października 2016 r., IV KO 56/16, LEX nr 2152891; z dnia 15 kwietnia 2008 r., II KO 89/07, LEX nr 395235; z dnia 18 grudnia 2007 r., IV KO 76/07, LEX nr 476539).

Wbrew stanowisku autora wniosku o wznowienie postępowania, załączone do niego dwa komentarze psychologiczne sporządzone przez psychologa B.B. nie mogą zostać uznane za *propter nova*, w rozumieniu przepisu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. Obrońca przemilcza fakt, iż oba „komentarze” dotyczą dwóch opinii wydanych przez biegłą psycholog E. K. na etapie postępowania przygotowawczego - z dnia 12 marca 2018 r. (dotycząca świadka Ł. N. k.271-278/tom II) oraz z dnia 15

czerwca 2018 r. (dotycząca świadka K. N. k.849-853/tom V). Pomija przy tym, iż biegła ta była autorką szeregu dalszych opinii sądowo-psychologicznych co do obu świadków, wydanych w tej sprawie na etapie postępowania sądowego, m.in.:

- w odniesieniu do świadka Ł. N.: opinii wydanej na podstawie akt sprawy oraz udziału w przesłuchaniu świadka w dniu 9.07.2018 r. - k.991-994/tom V; opinii wydanej na podstawie akt sprawy oraz udziału w przesłuchaniu świadka w dniu 7.03.2019 r. k. 3884-3887/tom XX,

- w odniesieniu do świadka K. N.: opinii wydanej na podstawie akt sprawy oraz udziału w przesłuchaniu świadka w dniu 20.03.2019 r. – k. 3881-3883/tom XX, oraz opinii ustnej wydanej na rozprawie głównej w dniu 31.05.2019 r. (k.3913-3915 i k.3917-3921v/tom XX, która oprócz wymienionych świadków dotyczyła także skazanego) – na rozprawie tej obecny był zarówno skazany A. K., jak i jego obrońca, który brał w niej czynny udział, zadając biegłej pytania. Z protokołu rozprawy wynika, że żadna ze stron nie formułowała zarzutów na gruncie art. 201 k.p.k. i nie podejmowała innych stosownych działań procesowych w tym zakresie.

Dokumenty, na które powołuje się obrońca skazanego, a które zostały sporządzone z inicjatywy skazanego, zawierają krytyczne uwagi jedynie do wydanych na etapie postępowania przygotowawczego opinii w zakresie jakości przeprowadzonych badań psychologicznych oraz przyjętych metod badawczych i są niczym innym jak próbą zakwestionowania oceny dowodów z opinii biegłej E. K. co do świadków K. i Ł. N.

Aktualne pozostaje stanowisko Sądu Najwyższego, że „nie jest nowym dowodem w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. nowa opinia prywatna, oparta na tym samym materiale dowodowym, co opinia wydana w toku postępowania przez biegłych sądowych, a zawierająca jedynie odmienną ocenę znanych poprzednio okoliczności, chyba że opiera się na nowych, nieznanych uprzednio metodach badawczych albo nowych faktach i okolicznościach” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 sierpnia 2018 r., II KO 27/18, Lex nr 2530704). W realiach przedmiotowej sprawy „komentarze” do wydanych przez biegłą w postępowaniu przygotowawczym dwóch opinii nie są „nowym dowodem”, a wyrażają one jedynie pogląd co do poprawności przyjęcia jako pełnej i jasnej - zdaniem Sądów orzekających - opinii biegłej E.K.

W zakresie wątpliwości skazanego co do obsady Sądu odwoławczego, w skład którego wchodził sędzia powołany przez Krajową Radę Sądowniczą na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., wskazać należy, że stanowisko to nie zostało w żaden sposób uzasadnione, nie zawiera też informacji, którego z członków składu orzekającego ono dotyczy. obrońca nie przedstawił żadnych argumentów mogących prowadzić do stwierdzenia, iż sąd był nienależycie obsadzony. Dodatkowo należy przypomnieć, iż w sprawie została wniesiona kasacja, którą Sąd Najwyższy oddalił jako oczywiście bezzasadną postanowieniem z dnia 15 grudnia 2020 r., sygn. I KK 100/20. Sąd Najwyższy nie dostrzegł wówczas przesłanek do uchylenia wyroku podlegających uwzględnieniu z urzędu, w tym z art. 439 k.p.k., stąd wnioskodawca nie może się skutecznie powoływać się w ramach procedury wznowieniowej na istniejącą jego zdaniem w sprawie bezwzględłą przyczynę odwoławczą - art. 542 § 4 k.p.k. (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 30 stycznia 2020 r., sygn. akt V KZ 73/19, LEX nr 3220638; z dnia 5 marca 2020 r., sygn. akt V KO 16/20, LEX nr 3168938).

W pisemnym stanowisku prokuratora trafnie nadto zauważono, że z racji daty kwestionowanego wyroku, który zapadł w dniu 23 stycznia 2020 r., nie mogą mieć do niego zastosowania uchwała połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (BSAI-4110-1/2020 – zob. pkt 3 tej uchwały), ani tym bardziej uchwała siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22.

We wniosku o wznowienie nie zawarto żadnego argumentu pozwalającego na powołanie się w podstawie wznowieniowej na przepis art. 540 § 3 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy stwierdził, że nie istnieją żadne podstawy do wznowienia postępowania karnego w rozważanej sprawie i wniosek oddalił.

[as
at]